

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Asmeniniai finansai	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
dr. Rasa Bruzgė	Ekonomikos ir verslo administravimo fakultetas, Saulėtekio 9, II rūmai, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkama / Individiualiųjų studijų

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Nnuotoliu	Rudens, pavasario semestrai	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalyko tikslas yra suteikti pagrindines asmeninių finansų valdymo žinias bei gebėjimus, ugdyti studentų finansinį raštingumą, analitinį ir kritinį mąstymą, gebėjimą analitiškai spręsti finansines problemas, atpažinti finansines rizikas ir kritiškai vertinti priimamus taupymo, skolinimosi, investavimo sprendimus, asmens tikslų bei finansinės gerovės siekimui.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinios ir gebės tinkamai taikyti svarbiausias asmeninių finansų valdymo teorijas.	Paskaitos, seminarai: aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, situacijų analizė ir pan.).	Egzaminas: testas (atvirojo ir / ar uždarojo tipo užduotys / klausimai).
Gebės tinkamai tarpusavyje sieti asmeninių finansų sąvokas ir reiškinius bei priimamus su asmeniniais finansais susijusius sprendimus.		
Gebės parengti ir pristatyti savarankišką darbą (pristatymo skaidres) pasirinkta tema analitiškai sprendžiant asmens finansines problemas, kritiškai vertinant pasirinktus taupymo, skolinimosi, investavimo sprendimus, asmens finansinės gerovės užtikrinimui.	Savarankiško darbo (pristatymo skaidrių) rengimas ir žodinis pristatymas.	Savarankiško darbo (pristatymo skaidrių) vertinimui taikomas apibendrinamasis vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus.
Gebės parengti ir pristatyti savarankišką darbą (pristatymo recenziją), kritiškai vertinant pristatymo turinį, struktūrą ir argumentus, ugdant finansinį raštingumą; konstruktyviai ir argumentuotai teikti grįžtamąjį ryšį, laikantis akademinio bendravimo normų; reflektuoti ir taikyti įgytas išvagas tobulinant savo darbą; bendradarbiauti ir dalintis idėjomis, prisidedant prie kolektyvinio mokymosi proceso.	Savarankiško darbo (pristatymo recenzijos) rengimas ir žodinis pristatymas.	Savarankiško darbo (pristatymo recenzijos) vertinimui taikomas apibendrinamasis vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
Įvadinė paskaita	2						2		
1. Asmeninių finansų pagrindai. Asmeniniai finansai bei jų svarba. Pinigų esmė bei psichologiniai pinigų valdymo aspektai. Finansinės elgsenos teorijos. Sukčiavimo prevencijos svarba asmeninių finansų kontekste.	4		2				6	4	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance: turning money into wealth, p. 1-31; King, Personal finance: a practical approach, p. 1-14; Walker, Personal finance: building your future, p. 4-27
2. Pajamų ir išlaidų valdymas. Pajamų šaltiniai. Pajamų didinimo būdai. Darbo užmokesčio apskaičiavimas. Gyventojų pajamų apmokestinimas. Išlaidų kategorijos ir jų valdymas.	2		2				4	4	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p. 50-58; King, Personal finance: a practical approach, p. 15-17; Walker, Personal finance: building your future, p. 54-66
3. Asmeninis biudžetas. Biudžeto sudarymo esmė bei nauda. Biudžeto ir asmeninių finansinių ataskaitų sudarymas ir jų vertinimas.	2		2				4	4	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p. 76-94; Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 33-64; King, Personal finance: a practical approach, p. 18-23; Walker, Personal finance: building your future, p. 66-76
4. Taupymas. Taupymo reikšmė ir tikslai. Santaupų dydis. Pinigų laiko vertė ir rizika. Finansinės kaupimo priemonės bei palūkanos.	2		2				4	4	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p. 136-165; Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 65-98; p. 141-172; King, Personal finance: a practical approach, p. 86-105; Walker, Personal finance: building your future, p. 30-51
5. Rizikos valdymas. Draudimo esmė bei draudimo rūšys. Pensijų sistema. Alternatyvūs pajamų šaltiniai.	4		2				6	4	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p. 304-404; p. 568-610; Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 299-380; King, Personal finance: a practical approach, p. 195-243; Walker, Personal finance: building your future, p. 246-275
6. Finansinė gerovė. Investavimas. Investavimo priemonės. Investicijų rizika ir grąža. Investavimo pagrindinės taisyklės.	8		2				10	8	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p. 406-560; Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 381-544; King, Personal finance: a practical approach, p. 125-194; Walker, Personal finance: building your future, p. 275-393
7. Skolinimosi ypatumai. Vartojimo strategijos. Kreditinės kortelės. Vartojimo paskolos. Išperkamoji nuoma. Būsto įsigijimas. Asmeninė kredito istorija.	4		2				6	6	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 173-298; King, Personal finance: a practical approach, p. 44-61; Walker, Personal finance: building your future, p. 108-191

8. Inovacijos ir tvarumas asmeniniuose finansuose.	2		2					4	4	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Lietuvos banko interneto svetainės skiltis „Žalieji finansai“: https://www.lb.lt/uzalieji-finansai .
Savarankiškų darbų (pristatymo skaidrių ir pristatymo recenzijos) rengimas.								0	24	Asmeninio biudžeto sudarymo, finansinių problemų sprendimo, finansinės gerovės užtikrinimo pasiūlymų ar kito pasirinkta tema savarankiško darbo rengimas ir recenzavimas.
Egzaminas	2							2	20	
Iš viso	32		16					48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Savarankiškas darbas ir jo žodinis pristatymas (skaidrės)	30	Semestro seminarų metu	<p>Parengto savarankiško darbo ir jo pristatymo vertinimo sritys:</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>1. Temos atskleidimas ir turinio kokybė (15%):</u> tinkamai suformuluoti ir pasiekti tikslas bei uždaviniai; aiškiai ir išsamiai atskleista pasirinkta tema; pasirinkti konkretūs metodai ir pateikti skaidrės, duomenys ir/ar detalizuota išsami situacijos (-ų) analizė; argumentuotas ir logiškas pasiūlymų pateikimas, aiškiai suformuluotos pagrįstos išvados. <u>2. Pristatymo aiškumas ir struktūra (15%):</u> logiška ir struktūruotas ir sklandus darbo pristatymas; pristatymui kokybiškai pasiruošta: parengta vizualinė pranešimo medžiaga; informacija pateikta aiškiai ir suprantamai (naudojamos vizualinės iliustracijos: paavyzdžiai, schemos, grafikai, lentelės, video ar pan.); gebėjimas atsakyti į klausimus, argumentuotai ginti savo pasiūlymus. <p><u>Viso galima surinkti 30%.</u> Šio savarankiško darbo atsiskaitymas yra privalomas. Jei studentas semestro metu neparengia ir iki egzamino nepristato savarankiško darbo – skiriama 0 balų, ir galutinis studijų dalyko įvertinimas nėra galimas.</p> <p>Individualių studijų, kurios vyksta nuotoliu, atveju, studentai privalo turėti galimybę įsijungti vaizdą ir garsą.</p>
Savarankiško darbo ir jo žodinio pristatymo vertinimas (recenzija)	20	Semestro seminarų metu	<p>Parengtos savarankiško darbo ir jo pristatymo vertinimo sritys:</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>1. Darbo kokybė (10%):</u> darbo struktūra aiški ir logiška; atlikta analizė, pasiūlymai yra pagrįsti bei įvertinti, išvados pagrįstos, formuluojamos remiantis atlikta analize; kritiškai įvertintas pristatymo turinys, struktūra ir argumentai, demonstruojant įgytų žinių lygį atitinkantį finansinį raštingumą. <u>2. Pristatymo kokybė (10%):</u> objektyviai, konstruktyviai ir argumentuotai suteiktas grįžtamasis ryšys, laikantis akademinio bendravimo normų; sklandžiai išdėstytos mintys, demonstruojant pakankamą įsigilinimą į temą; bendradarbiavimas ir dalijimasis idėjomis. <p><u>Viso galima surinkti 20%.</u> Šio savarankiško darbo atsiskaitymas yra privalomas. Jei studentas semestro metu neparengia ir iki egzamino nepristato recenzijų – skiriama 0 balų, ir galutinis studijų dalyko įvertinimas nėra galimas.</p> <p>Individualių studijų, kurios vyksta nuotoliu, atveju, studentai privalo turėti galimybę įsijungti vaizdą ir garsą.</p>
Seminaro užduočių atlikimas	10	Semestro seminarų metu	<p>Seminaro užduočių vertinimo sritys: Kūrybiškumas, duomenų interpretacijos teisingumas, reikalavimų įvykdymas, gebėjimas argumentuoti savo nuomonę.</p> <p><u>Viso galima surinkti 10%.</u> Šio savarankiško darbo atsiskaitymas yra privalomas. Jei studentas semestro metu neparengia ir iki egzamino nepristato seminaro užduočių – skiriama 0 balų, ir galutinis studijų dalyko įvertinimas nėra galimas.</p>

Egzaminas raštu	40	Kurso pabaigoje	Egzaminas vyks kompiuterių auditorijoje Moodle aplinkoje. Egzamino testą sudaro atvirojo (nesudėtingo uždavinio sprendimas) ir / ar uždarojo (su pateiktais atsakymų variantais) tipo klausimų (skirtingo sunkumo, nuo supratimo iki vertinimo). Kiekvienam testo klausimui skiriamas atitinkamas atsakymo įvertinimas. Studentai privalo teisingai atsakyti ne mažiau kaip 50 proc. visų pateiktų užduočių. <u>Viso galima surinkti 40%. Egzamino laikymas yra privalomas.</u>
-----------------	----	-----------------	--

			Individualių studijų, kurios vyksta nuotoliu, atveju, studentai privalo turėti galimybę įsijungti vaizdą ir garsą.
--	--	--	--

Galutinis įvertinimas kaupiamas per kelis atsiskaitymus semestro eigoje. **Galutinis įvertinimas negalimas, jei nesukaupiamos visos keturios pažymio dalys.**

Dalyko egzaminas gali būti vykdomas eksterno būdu. Egzaminas – testas, kurį sudaro atviro ir / ar uždaro tipo klausimai ir uždaviniai iš viso dalyko kurso. Testas atliekamas Moodle aplinkoje. Maksimalus galimų balų skaičius – 10 balų, slenkstinis balas (egzaminas išlaikytas) 5.

Egzamino neišlaikę studentai turi teisę į nemokamą egzamino perlaikymą per pirmas dvi naujo semestro savaites. Pavasario semestro dalykų egzaminai perlaikomi pirmomis rugsėjo savaitėmis, rudens semestro dalykų egzaminai perlaikomi pirmomis vasario savaitėmis. Jei studento egzaminų sesija buvo atidėta, egzaminus privalo perlaikyti per dvi savaites nuo atidėjimo periodo pabaigos.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Kapoor, J. R.; Dlabay, L. R.; Hughes, R. J.; Hart, M. M.	2022	Focus on personal finance: an active approach to help you achieve financial literacy	7 th edition	New York: McGraw-Hill
Keown A. J.	2014	Personal finance: turning money into wealth	6 th edition	Harlow: Pearson
King, J.; Carey, M.	2014	Personal finance: a practical approach		Oxford: Oxford University Press
Walker, R. B.; Walker, K. P.	2013	Personal finance: building your future		New York: McGraw-Hill Irwin
Kapoor, J. R.; Dlabay, L. R.; Hughes, R. J.	2012	Personal finance	10 th edition	New York: McGraw-Hill
Papildoma literatūra				
Kahneman, D.	2016	Mąstymas, greitas ir lėtas		Vilnius: Eugrimas
Jurevičienė, D.	2015	Asmeninių finansų dimensija		Kaunas: Vitae Litera
Farmoosh, T.	2012	Financial literacy		Upper Saddle River: Pearson
Varanaušienė, J.	2009	Pinigų medis		Vilnius: Versus aureus
Jurevičienė, D.	2008	Asmeninių finansų pagrindai		Vilnius: Technika